

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्थम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिट	क्रेडिट	होरा
शास्त्री- तृतीयवर्षम्	पञ्चमम्	DSE-3	काव्यशास्त्रे निरूपिताः पदार्थाः		4	64+16
			1. काव्यस्वरूपम्	1		16+04
			• काव्यस्य प्रयोजनम्			
			• काव्यस्य लक्षणम्			
			• काव्यस्य भेदाः			
			➤ काव्यस्य ध्वन्यादयः त्रयो भेदाः			
			➤ काव्यस्य भेदद्वयम्-दृश्यं श्रव्यं च			
			➤ काव्यभेदोदाहरणानि			
			1. शब्दस्वरूपम्	1		16+04
			• वाक्यस्वरूपम्			
			• शब्दभेदाः			
			➤ वाचकः			
			➤ लाक्षणिकः			
			➤ व्यञ्जकः			
			• शब्दशक्तयः			
			➤ अभिधा			
			➤ लक्षणा			
			➤ व्यञ्जना			
			2. काव्यदोषाः	1		16+04
			• दोषस्वरूपम्			
			• दोषभेदाः			
			➤ पददोषाः			
			➤ वाक्यमात्रदोषाः			
			➤ अर्थदोषाः			
			➤ रसदोषाः			
			3. रीति-गुणालंकाराः	1		16+04
			• रीतिः			
			➤ रीतिस्वरूपम्			
			➤ रीतिस्त्रयो भेदाः			
			• गुणः			
			➤ गुणस्वरूपम्			

Handwritten signature

			➤ गुणस्य त्रयो भेदाः ● अलंकारः ➤ अलंकारस्वरूपम् ➤ शब्दालंकाराः ➤ अर्थालंकाराः (स्वभावोक्तिः, उपमा, रूपकम्, उत्प्रेक्षा, व्यतिरेकः, प्रतिवस्तूपमा, निदर्शना, दृष्टान्तः, तुल्ययोगिता, दीपकम्, अर्थान्तरन्यासः, सन्देहः, भ्रान्तिमान्, काव्यलिङ्गम्, समासोक्तिः, अप्रस्तुतप्रशंसा, विभावना, विशेषोक्तिः, विरोधः, विषमम्, असंगतिः) उद्देश्यम्- काव्यशास्त्रीयतत्त्वानां सामान्येन अवबोधनम्। परिणामः- अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनात् अनन्तरं छात्राः- 1. काव्यशास्त्रीयाणि तत्त्वानि सामान्येन बोधयितुं शक्यन्ति। 2. साहित्येतरशास्त्रेषु स्थितानि काव्यशास्त्रीयाणि तत्त्वानि गवेषयितुं समर्था भविष्यन्ति। पाठ्याग्रन्थः- काव्यदीपिका (निर्धारितविषयाः) श्रीकान्तिचन्द्रभट्टाचार्यः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, 2020 परीक्षामूल्याङ्कनपद्धतिः- 1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम् 3. लघुतरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः। आन्तरिकमूल्याङ्कनम्- अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्- 1. कार्यशालासु भागग्रहणम्, 2. प्रदत्तकार्यलेखनम्, 3. पाठ्यविषयाधारेण विडियोनिर्माणम्, 4. लघुनाटकाभिनयः, 5. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्, 6. वाग्वर्धनीसभायाम् अधीतिविषयप्रस्तुतिः।			
--	--	--	---	--	--	--